

JOAN F. MIRA

“L’única clàusula efectiva diu: els firmants no parlaran amb el Partit Nacionalista Basc mentre siga nacionalista basc. Els firmants, i els seus ideòlegs, votants, manifestants i compatriotes diversos, pensen que al País Basc haurien de governar els partits espanyols. Aquesta és la clàusula de fons. Aquesta és l’única part del pacte que no és gas.”

Pactes i gasos

Segons es desprèn de l’~~lectura de la premsa~~ lectura de la premsa, les notícies nacionals més importants de desembre, de tot el trimestre, o potser de l’any 2000 de simbòlica memòria, són que Espanya té, si fa no fa, els mateixos habitants que Polònia, i que els dos partits espanyols més importants –els únics partits espanyols importants– han acordat un pacte per mostrar que són importants i que són sobretot espanyols. Quant a la primera informació, embolicada en el paper de plata dels acords pre-nadalencs de Niça –un ben merescut regal per a Alemanya, un caramel per a Portugal, una salutació als futurs col·legues, etcètera–, sembla que la delegació espanyola, Piqué i Aznar i els assessors, va decidir que tindre els mateixos vots que tindrà Polònia en el futur era una gran notícia, una notícia, una satisfacció nacional, una manera de ser considerats “grans” o almenys quasi tan grans com els grans, i altres fantasies de la mateixa envergadura. A mi em sembla perfecte que Polònia valga tant com Espanya, però tampoc no cal celebrar-ho com un triomf, diria jo. Sobretot no calia, com solen fer a les cimeres de la Unió Europea, passar tota la nit discutint obvietats, redactant clàusules virtuals, jugant amb vots ponderats, escons i milions d’habitants, com si jugaren al parxís, al joc de l’oca o al monopol. Criatures adultes, inflats de si mateixos, picats d’orgull nacional, fatus, creguts de la importància del que fan tan ufans de fer conferències de premsa de matinada i presentar-se, tots sense excepció, com els triomfadors de la marató negociadora. En fi, supose que els paguem per això.

No sé, però, si els paguem també per redactar no només pactes virtuals exteriors, internacionals, o també per firmar pactes doctrinals perfectament interiors i sòlidament nacionals. Aquest que han elaborat amb negociació tan llarga i tan inútil (ja estava tot previst, dat, beneït i acordat des del principi: la doctrina és la doctrina, i els detalls només entretenen el personal), amb el nom de “pacte antiterrorista”. per subscriure’l amb gran pompa, cerimònia, circumstància i solemnitat. He tingut la paciència de llegir-ne les clàusules: pura retòrica, pur recordatori dels articles del dogma, pura obvietat en allò que és més elemental i que justament per ser elemental no pot ser matèria d’un pacte entre partits (com es pot “pactar” que la democràcia és bona, la violència és roïna, etc.?), sinó que és la base mateixa de la vida civil i política, i d’això ja fa molts anys. I si es tractava de pactar “contra el terrorisme”, qui no hi estaria d’acord?, qui pot estar “a favor” del terrorisme, de les morts i dels assassinats? Però el fet d’estar contra el terrorisme tampoc no hauria de ser objecte d’un pacte, a hores d’ara, per favor: és que abans de firmar no hi estaven ja en contra? En la llarga història de pactes que recorde, no n’he conegut cap de més inútil. Inútil sobretot, lamentable i tristíssim, per al Partido Socialista Obrero Español: pur apèndix del poder, en aquesta cerimònia, prolongació de la ideologia de la dreta, espanyolisme vestit de constitució, de llibertat i de tota la seda que vostès voldran. I de passada, ja que parlem de política, Izquierda Unida i Convergència Democràtica de Catalunya han fet molt santament de no firmar la vàcua cosa.

La vàcua cosa, en realitat, no és cap pacte contra el terrorisme: el terrorisme és, de moment, cosa de la policia, que no es pacta; i a la llarga, cosa de negociacions, que justament és el que no han volgut pactar, o han pactat que no volen fer. Llavors, què queda? Aire, gas, i la realitat més crua: l’única novetat aplicable d’aquest pacte és que és un pacte contra el nacionalisme basc. L’única clàusula efectiva diu: els firmants no parlaran amb el Partit Nacionalista Basc mentre siga nacionalista basc. Els firmants, i els seus ideòlegs, votants, manifestants i compatriotes diversos, pensen que al País Basc haurien de governar els partits espanyols. Aquesta és la clàusula de fons. Aquesta és l’única part del pacte que no és gas.